

Matdistribution & E-inköp

Avstämning maj 2023

Myndighetschef: Sanna Stenlund

Ekonomichef: Carina Nylander

Förslag till förändrad servicenivå matdistribution

- Måltidsservice- kapacitetstak uppnått
- Omvärldsbevakning- Domar
- Administrationskrävande (utökat med 50% 2022)
- Bomkörningar 80 /per vecka- 7-14 måltider (165)
förvaring grupplokal ej tillåtet men sker.
- En kort insats/ avsägs snabbt
- Fortsatt möjlighet att få bistånd (särskilda behov)

Äldrenämnden

§ 18, Diarienummer: ÄN-2023/00049

Förändrad servicenivå kring matdistribution

Beslut

Äldrenämnden beslutar att ärendet återremitteras med följande direktiv:

- **Att de ekonomiska konsekvenserna utreds avseende kostnaderna och intäkterna för projektet.**
- **Att redovisa om avgifterna för den enskilde kan inrymmas i förbehållsbeloppet.**
- **Att en utvärdering sker efter ett års genomförande.**

Svar på remissen

Att de ekonomiska konsekvenserna utreds avseende kostnaderna och intäkterna för projektet

De ekonomiska konsekvenserna när matdistributionen avslutas innebär att **kommunens kostnader om totalt ca 9 mnkr och intäkter om ca 9 mnkr, netto noll, upphör.**

För äldrenämnden, är det **kostnader för personalresurser avseende logistik kring distribution och återleveranser samt administration kring rättning av fakturor, som upphör.** Totalt är den kostnaden uppskattad till **ca 1 mnkr för äldrenämnden. Produktionen för måltiderna och distribution** av dessa som **måltidsservice** ansvarar för, beräknas till en kostnad av **ca 8 mnkr** och innebär en minskad kostnad **för tekniska nämnden.**

Intäkter om ca 9 mnkr för "kundernas" avgifter för matportioner upphör när förändrad servicenivå kring matdistributionen. Dessa intäkter inkommer till äldrenämnden och används för att täcka kostnader inom hemtjänst i ordinärt boende. Med anledning av att interna affärer upphörde år 2016 valdes konstruktionen att flytta anslagsram från äldrenämnden till tekniska nämnden i stället för att intäkterna följde produktionen. Underlaget för teknisk justering av ramen, utgick från internfakturor från måltidsservice till äldreomsorgen, under år 2015. En bättre och mer logisk följsamhet hade varit att i stället för flytt av anslagsram, borde intäkterna för inkommande avgifter från "kunderna" för matportionerna, omdirigerats till tekniska nämnden för att på ett logiskt sätt knytas till måltidsproduktionen, där avgifterna täcker produktionskostnader. Detta kommer att leda till ett behov av en teknisk ramjustering från tekniska nämnden till äldrenämnden med ca 8 mnkr.

Svar på remissen

Att redovisa om avgifterna för den enskilde kan inrymmas i förbehållsbeloppet

En **kommun har** enligt gällande lagstiftning **möjlighet att besluta om avgifter inom förbehållsbeloppet**. Att höja förbehållsbeloppet skulle kunna **påverka den enskildes avgiftsutrymme och ge en lägre avgift och därmed minska intäkterna för kommunen**. Bedömningen är att det inte är av betydande omfattning och att den ökade tillströmningen av brukare i framtiden eliminerar ett inkomstbortfall.

Lunds kommun sedan år 2017, ett högre förbehållsbelopp än vad lagen kräver (200 kr per månad) för alla med insats av äldreomsorgen. Man inte sett någon märkbar intäktsminskning i Lunds kommun.

Socialstyrelsen höjde förbehållsbeloppet den 1 augusti år 2022 med 300 kr. Samtidigt så beslutade Sveriges riksdag att höja garantipensionen med 1 000 kronor före skatt samt att bostadstillägget höjs med ytterligare 100 kronor från och med augusti 2022.

Kommunens intäkter förändrades marginellt efter augusti, drygt 160 tkr mer i intäkter per månad i september och oktober. Men i och med att det var både förbehållsbeloppet, garantipensionen och bostadstillägget som höjdes är det svårt med säkerhet säga hur mycket ett höjt förbehållsbelopp påverkade.

- En höjning av förbehållsbeloppet skulle kunna ge brukare med reducerad avgift en ”inkomstökning”
- Personer som ligger på gränsen att få reducerad avgift kan få reducerad avgift
- Ökad egen utgift för hemleverans av mat

Svar på remissen

Att en utvärdering sker efter ett års genomförande

Utvärdering av de ekonomiska konsekvenserna för kommunen och för medborgarna kommer att genomföras löpande.

Socialtjänstlag (2001:453)

4 kap. Rätten till bistånd

1 § Den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd av socialnämnden för sin försörjning (försörjningsstöd) och för sin livsföring i övrigt.

Inköp över internet

Idag genomförs inköp genom att personal åker till butik och handlar matvaror åt brukaren, ett tidskrävande tillväga-gångsätt där erfaren omvårdnadspersonal spenderar stor tid åt arbetsuppgifter som inte kräver vård- och omsorgskompetens.

Matvaruinköp på internet skapar möjligheter att omfördela arbetsuppgifter så att omvårdnadskompetens används till brukarnära vård- och omsorgsinsatser.

- **Inriktningsbeslut feb 2020 i Äldrenämnden och Individ- och familjenämnden**
Pga. otillräckliga förutsättningar, har beslutet inte kunnat verkställas i den takt som planerades.
- **Pilot start feb 2023**
Grubbe
- **Plan utökning av pilot mar 2023**
Grubbe samt Västra staden och Sävar
- **Plan breddinförande maj 2023**
Införs stegvis inom samtliga hemtjänstutförare och biståndshandläggare kan då bevilja inköp via beställning enligt nytt arbetssätt

Matdistribution

Idag beviljas den som inte själv kan tillaga näringsrik kost matdistribution. Äldreomsorgen har en leverantör och Individ- och familjeomsorgen en annan. Processen är svårhanterlig med många inblandade verksamheter och det inträffar ofta avvikelser kring leveranser och fakturering. I takt med samhällsutvecklingen erbjuder nu dagligvaruhandel ett brett sortiment av färdiglagade rätter med varierad kost.

Förslag till beslut att Umeå kommun fortsättningsvis efter individuell prövning tillhandahåller matdistribution till den som på grund av funktionsnedsättning eller sjukdom har stora svårigheter att inta den kost som erbjuds inom dagligvaruhandeln.

Förslaget skapar möjligheter att omfördela administrativa arbetsuppgifter och att omvårdnadskompetens används till brukarnära vård- och omsorgsinsatser.

- **Återremittering mar 2023 efter förslag till beslut i Äldrenämnden och Individ- och familjenämnden**
- **Plan förslag till beslut apr 2023 i Äldrenämnden och Individ- och familjenämnden**

Matdistribution i dag

- Nästan alla som söker matdistribution som stöd, får den idag – många kunder och många som har matdistribution under kort tid
- Tung administration
 - Tillfällig insats med många användare under kort tid
 - leverans och avgiftshantering
- Bomkörningar
 - kasserad mat
 - hemtjänstpersonal som levererar mat i stället för distributör
- Matdistribution leveransavgift
- Förändringar gällande distributionen kan inte utföras i nuvarande system from 1 juni. (ex förändringar av dagar, portkoder, antal måltider etc.) Finns ej kapacitet för koordinatörer att administrera förändringar i nuvarande volym.

Matdistribution förslag

- Säkerställande att personer med särskilda behov får sitt behov tillgodosett
 - De personer som har behov av specialkost eller på annat sätt behöver stöd med kost
- Liten administration
 - leverans och avgiftshantering
- Mat levereras samtidigt som övrig beställning hos de som har matdistribution och E-inköp
- Med en förändrad dagvaruhandel på internet, kan matdistribution idag tillgodoses på annat sätt
- Förändringar gällande distributionen utförs av matkoordinatörer inom äldreomsorgen